

ske neodvisnosti. Ker ne more zadovoljiti svojih stremeljenj na Bosno, je prisiljena poskusiti, da dobi kaj od novipazarskega sandžaka.

Vojni načrt Srbije.

Belgrajski dopisnik „Standarda“ je poslal svojemu listu vojni načrt Srbije, ki ga je sestavil po informacijah najuglednejših srbskih vojaških oseb. Načrt temelji na popolni nepristranosti Romunske, Bolgarske in Turške. Od svojih pet divizij uporabi Srbija tri divizije nasproti sovražniku, prodirajočemu s severa, dočim preide z dvema divizijama in ustaši proti Bosni in Hercegovini. Načrt severne vojske je, da opusti trdnjave Belgrad, Smederevo in Kladovo, ter da zbere vso silo na višinah okoli Niša.

Srbska nada.

Belgrajski „Mali Žurnal“ izvaja v nekem na Rusijo, Francijo in Anglijo naslovljenem članku, da sta Srbija in Črnogora prisiljeni pograbitati za orožje, ker je Avstro-Ogrska skozi desetletja tlačila srbski narod ter mu končno ugrabila dve deželi. Kakor hitro je Nemčija zarožljala s sabljo, pripogiba vsa Evropa glavo ter prosi Bülowa, naj bo bolj ljubeznjiv. — Srbi se med tem ne boje tega rožljanja s sabljo; čakali bodo še nekaj časa na konec komedije, ki jo igra Evropa, a potem bo slečila žalostna, v kateri pogineta Črnogora in Srbija, ali pa Avstro-Ogrska. Jasno je, da Evropa — tako nadaljuje belgrajski list — ne pozna Avstrije, ki se ne more zanašati na svojo armado. Kakor hitro izbruhne vojna, nastanejo avstro-ogrski notranji nemiri, na kar bo treba večjih čet. Odbor za narodno obrambo ima v rokah mnogo niti in gotovih obljub iz Avstro-Ogrske. Ako Rusija, Francija in Anglija nimajo pogunta, da bi pomagale Srbiji, naj že vsaj ne ovirajo. Svet bo iznenađen radi usode Avstrije.

Vojne priprave v Srbiji.

Iz Belgrada poročajo: Vse vojaške komisije iz dajajo navodila za slučaj vojske. Vojni minister general Živkovič prejema vsak dan točne raporte. Nasproti miroljubnim izjavam v inozemstvu stoji v Belgradu vse na vojni nogi in vse je pripravljeno, da se Belgrad izprazni. Listi ne priobčujejo več nikakih vojaških vesti. V krogih skupštinovskih poslancev izjavljajo, da za Srbijo ni več nikakega izhoda nazaj, ker vsaka vlada, ki bi popustila, bi takoj padla in bi nastala revolucija v deželi. Za Srbijo ni drugega izhoda nego vojna.

Kralj Peter poveljnik voje.

Belgrad, 20. marca. Vrhovno poveljstvo vojske, ki jo Srbija v slučaju vojne proti Avstro-Ogrski postavi na bojno polje, prevzame baje sam kralj Peter. Načelnik generalnega štaba bo general Putnik.

Vagon dinamita za Srbijo zaplenjen.

Na železniški postaji v Barcu (južna Ogrska) je opazil neki železniški uradnik, da se v vagonu, ki je došel iz Lille, a je bil naslovljen na nekega trgovca v Belgradu z oznako: cement, nahaja dinamit. Takoj je obvestil o tem načelnika postaje, ki je dal vagon postaviti na mrtvo progo in je takoj obvestil oblastnijo. Prišla je na lice mesta komisija, pregledala vagon s cementom. Vagon je bil poln sodčev, dinamita in pušk. Vagon so odvedli v Osijek, dinamit so zaplenili in do daljne odredbe skupno s puškami spravili v smodnišnico osješke posadke preko Drave.

Vojna je tu!

Srbski odbor za narodno obrambo je razposlal na svoje podružnice v notranjosti to-le spomenico: „Vojna je tu! Kralj in prestolonaslednik sta prepričana, da se spor z Avstro-Ogrsko da rešiti edino z orožjem. Črnogora je pripravljena, da se dvigne proti Avstro-Ogrski. Samo narod ima odločevati o svoji usodi, ne pa posamni politiki. 44.000 prostovoljcev je nam na razpolago, od teh jih je že 6000 odkorakalo na bosansko mejo.“

Za poveljnika prostovoljcev je bil izvoljen polkovnik Miškovič, ki ga je v tem dostojanstvu potrdil tudi vojni minister.

Druga bitka pri Novem sadu.

Belgrad, 20. marca. Vojni minister general Živkovič se je baje izrazil, da se bo prva bitka med Avstro-Ogrsko in Srbijo bila pred Belgradom, druga pa pri Novem sadu.

Politični ogled.

— Državni zbor je v petek, dne 19. t. m. sprejel v drugem in tretjem branju z 289 proti 103 glasom postavo o vojaških novincih. Isti dan zvečer se je začel posvetovati o postavi glede podržavljenja zasebnih železnic. V ponedeljek 22. t. m. se je sprejela tudi ta postavba in sicer soglasno.

Dr. Korošec, Pogačnik in tovariši so vložili predlog za dveletno vojaško službo, dr. Šusteršič in tovariši pa za ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča v Ljubljani.

V sredo so šli državni poslanci na velikonočne počitnice.

Mala politična naznanila.

Dne 18. marca: Predsednik državnega zbora dr. Pataj je bil danes v daljši avdijenci pri cesarju, ki je izrekel zadovoljstvo nad zborničnim delom. — Bolgarska vlada je prosila rusko vlado, naj bi ista predlagala, da bi ostale velevlasti priznale Bolgarijo za kraljevino. — Štrajk francoskih poštnih in brzojavnih uradnikov postaja vedno večji. Listi poročajo, da je 4000 brzojavnih žic prerezanih.

Dne 19. marca: V Mechelnu se bo vršil od 23. do 26. sept. t. l. prvi shod belgijskih katoličanov; bavil se bo z napredkom in bodočnostjo katoliških društev in ustanov. — Romanska zveza. Danes dopoldne so imeli italijanski in romunski poslanci skupno sejo, v kateri so sklenili, da se združijo v skupen klub pod imenom Romanske zveze. — V Piznu na Češkem so se minole dni pričele obširne preiskave proti vsem onim osebam, ki so se leta 1907 udeležile protivojaskega shoda v Pragi, kakor tudi proti onim, ki se se udeležili enakega zaupnega shoda na Dunaju.

Dne 20. marca: Ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle se je peljal danes na Dunaj, kjer ga bo jutri cesar vsprejel v posebni avdijenci. — Ruski ministrski svet se je včeraj posvetoval, ali se naj za časa avstro-srbske vojske duma razpusti. — V Petrogradu je umrl danes zjutraj grški poslanik v Petrogradu prof. Argyropulos. — Češki narodni socialci in socialdemokrati so sklicali za jutri v Prago več shodov, na katerih so nameravali zavzeti stališče proti vojski. Policija je vse shode prepovedala.

Dne 21. marca: Železniški minister se je razgovarjal z dalmatinskimi poslanci o nameravanih dalmatinskih železniških progah. Izjavil je, da dobi Dalmacija izpopolnjeno železniško omrežje. — Iz Teherana poročajo, da sta morala perzijski šah in vojni četi v notranjost šahove palače. Uprla se je vojska, ker ni dobila plače. — Palestina popolnoma odrezan od sveta. Skoro vsi vojaški uradniki štrajkajo. Preti tudi arjev.

Razne novice.

Podpora po suši.

Poslanci S. K. Z. so pač ob letošnji suši storili vse, da so dobili kolikor mogoče veliko podporo za svoje volilce. Za Štajersko je dalo ministrstvo podpor vsega skupaj 840.000 K, koji denar je vsled prizadevanja Robiča, dr. Korošca in Pušenjaka v osrednjem odboru v Gradcu prišel večinoma na Spodnje-Štajersko. Dežela je dala podpore samo 50.000 kron; seveda, ker za Slovence nikdar nima veliko denarja.

Posamezna okrajna glavarstva so dobila podpore in sicer vagonov: Celje 59 sena, 95 slame; Konjice 21 sena, 32 slame; Ljutomer 43 sena, 74 slame; Maribor 48 sena, 96 slame; Mozirje 17 sena, 30 slame; Slovenjgradec 28 sena, 57 slame; Ptuj 70 sena, 172 slame; Brežice 29 sena, 19 slame.

V teh številkah je vračunjena tudi najnovejša podpora, katero so poslanci naše kmečke stranke pridobili za Sp. Štajer. In sicer dobi vagonov: Celje 4 sena, 5 slame; Konjice 1 sena, 5 slame; Ljutomer 2 sena, 8 slame; Maribor 2 sena, 8 slame; Mozirje 2 sena, 8 slame; Račgona 5 sena, 8 slame; Slovenjgradec 6 sena, 13 slame.

Ponekod se je izražala želja, da bi se dajala kmetom tudi podpora v semenih. Poizvedbe pa, katere so vodila okrajna glavarstva, so pokazale, da ljudje želijo bolj podpore v krmi, kakor v semenih, nadalje so bile prijave za semena tako maloštevilna, da je država opustila podpore v semenih!

Z ozirom na resolucijo, ki sta jo stavila dr. Benkovič in dr. Korošec ter na nujni predlog Roškarka in Pišeka, pričelo je tudi notranje ministrstvo poizvedbe zaradi bede, koji bi se naj odpomoglo z podpisom davka, razdeljevanjem živil, oziroma denarja itd. Poizvedbe vodijo okrajna glavarstva jako počasi. Posebno se nam čudno zdi, da se okrajno glavarstvo Brežice ne gane, čeravno se je v hribovitih krajih kozjanskega in sevniškega okraja najprej pojavila taka beda.

Dosedaj so javila v tej zadevi v svojih okrajih podporo celjsko, ljutomersko in slovenjgraško glavarstvo. Javljamo to našim čitateljem, da ne bodo niti najmanjše krivde zvrčali na naše poslance, ki so v tem oziru pač popolnoma storili svojo dolžnost.

* Notarski izpit je napravil notarski kandidat g. Luka Požun v Celju.

Imenovanje. Vinarski pristav Jos. Zabavnik v Gradcu je imenovan za vinarskega nadzornika na Primorskem.

* Pozor! Glede varnosti hranilnih vlog opozarjamo vlagatelje slovenskih hranilnic, da so hranilne vloge popolnoma varne, če tudi pride do vojske. Nekateri ljudje namreč strašijo vlagatelje, da v slučaju vojske izgubijo svoj denar, ki ga imajo naloženega v hranilnicah. Po pravilih nima do hranilničnega denarja nihče drugi pravico, kakor samo vlagatelj, torej le tisti, ki se s hranilno knjižico izkažejo.

* Kdo se ne ve? da so vžigalice „V korist obmejnim Slovincem“ najboljše? V kratkem času so se udomačile in vsak seže le po teh. Zahtevaje jih v vsaki trgovini.

* Splošno se opaža, da je zelo malo pisem, ki bi ne bile kolekovane s kolkom „V korist obmejnim bratom“.

Tako je prav. Vsako pismo, ki roma iz naših rok, kolekujmo z obmejnimi kolkom in tako pokažimo, da imamo v resnici smisel z narodno obrambno delo.

* 60 letnico bitke pri Novari je praznoval v torek, dne 23. t. m. 47. pešpolk. Ob tej priliki se je služila v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru sv. maša, pred katero je g. vojaški kurat Rant primerno nagovoril vojake. Po maši so vojaki defilirali pred navzočim generalom.

* Slovenska kmečka zveza. Odbor S. K. Z. je v svoji zadnji seji sklenil, da se odbornik Jakob Zemljič zaradi njegove politične nezanesljivosti in nezvestobe, izključi. Ker je bilo tudi mesto odbornika po vrlem in postenem rajnem g. Karolu Kobarju izpraznjeno, vzela sta se izmed namestnikov v odbor gg. Fran Rudolf v Konjicah in Martin Cerjak v Rajhenburgu.

* Deželnozborske volitve. Danes dne 24. t. m. se vrši v Mariboru zaupni shod „Slov. kmečke zveze“, na katerem bodo zaupniki zavzeli v imenu stranke svoje stališče nasproti kompromisu. V četrtak se vrši zborovanje mladeničev. „Straža“ ki izide v petek, bo naznanila, kaj se je sklenilo glede kompromisa.

* Vplačevanje neposrednih davkov. Tekom II. četrtletja 1909 postanejo neposredni davki na Štajerskem potekli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemniškega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1909, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1909, 6. mesečni obrok dne 30. junija 1909. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: II. četrtletni obrok dne 1. aprila 1909. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer I. pololetni obrok dne 1. junija 1909.

Odklikovanje po Kmetijski družbi. Med mnogimi Nemci je odklikovala Kmetijska družba tudi nekaj Slovencev. Srebrno kolajno je priznala g. dr. Ivan Geršaku, notarju v Ormožu in g. Clariciju, oskrbniku v Konjicah. Bronasto kolajno je dobil g. Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju in g. Debelak, posestnik in župan v Smohoru pri Slatini.

Družba sv. Mohorja v Celovcu bo prihodnje leto 1910. zopet izdala eden ali celo dva snopiča Zgodb sv. pisma. Prvi snopič je prišel že pred 15 leti na svetlo; od tačas se je zgodilo precej sprememb med udi naše družbe. Mnogo jih je pomrlo ali izstopilo. Vsako leto pa se vpiše po več tisoč novih udov. Koliko Mohorjanov je še, ki imajo vse doslej tiskane snopiče Zgodb sv. pisma? In vendar naj bi se nahajala ta knjiga vseh knjig v vsaki slovenski hiši; in družba hoče pomagati svojim udom, da si nabavijo tiste snopiče, ki jih nimajo; zato ponuja iz svoje zaloge snopiče Zgodb sv. pisma za polovico cene, namreč za 50 vinarjev (in 40 vinarjev za odpravnino) za vsak snopič — dokler jih je še kaj. Kdor jih naroči, mu jih pošljemo lahko zdaj ali pa jih prejme v jeseni z letošnjimi knjigami vred.

Zopetna izdaja dvekronskih srebrnih novcev. Radi opustitve izdaje dvekronskih novcev (goldinarjev) je v prometu primanjalo kron in novcev po pet kron, vsled česar je avstro-ogrška banka izdala ukaz, da se zopet izdajajo in sprejemajo „goldinarji“. Tudi je obvesnilo finančno ministrstvo vse podrejene urade, da se sprejmejo goldinarji zopet v javen promet.

Železnica Polzela—Kamnik. Dr. Korošec in dr. Krek sta v zvezi z ostalimi poslanci „Slov. kluba“ iznova vložila predlog v državnem zboru, naj vlada predloži zakonski načrt za podaljšanje kamniške železnice do Polzele.

Obrambni odsek. Na letošnjih socialnih kurzijah, katere je priredila naša delavna S. K. S. Z., se je priporočalo nepolitičnim organizacijam, naj ustanavljajo pod svojim okriljem tudi obrambne odseke, ki imajo nalogo, poučevati društvenike o velikem pomenu narodno-obravnega dela in zbirati doneske. Uverjeni smo, da bo ta misel našla med našo idealno mladino mnogo odmeva, narodno-obravnno delo pa se za dober korak pomaknilo naprej.

* Zgoden tresk. „Gorica“ poroča: Na Vojsčici na Primorskem je v nedeljo zjutraj (14. t. m.) tresčilo. Bil je strašanski pok. Star možak je rekel, da se kaj takega ne spominja. Poslopja so se gibala. Tresčilo je v zvonik. Odnoslo je strelodiv in razbilo strelodivna železa. Nato se je strela razbila na vse strani ter švigala okoli cerkve in okoli zraven stoječega farovža. Udrla je v cerkev z veliko odprtijo, razsula več sip ter poškodevala žlebe. Od tam šla je v farovž, odbila kos strehe, presekala žlebe ter po žlebah vdarila je k vodnjaku. Tu je na kosce raznesla vreteno ter razbila in odvrгла stopnjice, močne kamne. Zraven tega rušila je tu in tam stene in razsula šipe. V notranjost poslopja — hvala Bogu! — ni vdrila. To je bilo strašno jutro, grozen strah. In to prve dni marca! Cerkev in farovž sta zavarovana.

* Češkoslovenska vzajemnost. „Češko dež. pomnožno društvo za jetične bolnike“ namerava zgraditi I. češki sanatorij za pomilovanja vredne jetične bolnike in v imenu češkoslovenske vzajemnosti društvo apelira na vse zavedne Slovence, da s tem izkažejo svojo slovansko ljubezen do bratskega češkega naroda, ako bodo naročali in kupovali srečke po 1 K. — Glavni dobiček je 40.000 K, ostali dobitki so v vrednosti 60.000 K. — Izid srečkanja, ki se bo vršilo dne 2. grudnia 1909., se v časnikih pravčasno naznani. Narodne trafikante, trgovce in gostilničarje, ki bi pri